

گفت و شنود ویژه خانم نفس جهید معاون داکتر حبیب منگل کانديد
ن،ف،د،ت،ا در انتخابات رياست جمهورى با پيام نهضت

مصاحبه کننده / فواد ياميرى عضو هيات تحرير پيام نهضت

خانم نفس جهید

خواننده گان گران ارج!

اينک شما را بخوانش متن گفت و شنود خانم نفس جهید معاون داکتر حبیب منگل کانديد نهضت فراگير
دموکراسى و ترقى افغانستان در انتخابات رياست جمهورى افغانستان فرا ميخوانم ، که در آستانه انتخابات
جارى با ايشان ، انجام پذيرفته است

من که از گذشته ها با ایشان آشنا و همسنگر بوده ام ، خانم جهید را همانند آن دور های دور همچنان با اراده و استوار یافته و از ایمان خلل ناپذیرش در راه ابادانی میهن و آسوده گی مردم احساس خرسندی کردم ، پیروزی هرچه افزون شانرا تنها میبرم

فواد پامیری : سلام خانم نفس جهید، میخواهم از نام هیأت تحریر پیام نهضت، ازینکه پذیرفتید به سؤال های ما پاسخ بدهید، از شما تشکر کنم. میخواهم پیش از همه از شما بپرسم که از نامزدی در پست معاون ریاست جمهوری و از جریان پیشرفت کارزار انتخاباتی چه احساسی دارید؟ آیا شما به پیروزی در انتخابات اعتماد دارید؟

خانم نفس جهید : بنام خداوند یکتا، من نیز به نوبه خود به شما و خواننده گان تان سلام میفرستم. زمانیکه شیر محمد بزرگر، رئیس نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان، موضوع کاندیداتوری مرا مطرح کردند، من خود را سهم گیرنده در یکی از باشکوه ترین مصاف های ترقیخواهانه مردم ما احساس تا کنون احساس میکنم. کردم و پس از سالهای دشوار شهادت، سکوت و پراکنده گی، هزاران و صد ها هزار انسان، همصدا خواهند گفت: بس است ! صدای من یکی از آنها خواهد بود و آنها در کنار من این فریاد بس است! را سر خواهند داد. چه خوشبختی بی بالا تر ازین ؟ من به فرزندانم فکر کردم. به فرزندان دلبنده صد ها هزار زن و مردی نیز که هیچ آینده بی غیر از فقر، بیسوادی و جنگ برای آنها پیشکش نمیتوانند. حالا حد اقل میتوانیم به آنها استعنا بیاموزیم و اینرا بیاموزیم که نان، بستر راحت و آزادی را چگونه میتوانند بدست بیاورند و اینرا، که رفتن درین راه، خودش آزادیست. من به قربانیان بیشمار سیاست های جاری، بخصوص به بیوسیله ترین آنان، شکند ترین آنان، به زحمتکشان شهر و ده، بیجا شده گان، زنان، جوانان و خانواده ها فکر کردم. آنها به راه حلی عاجل، به امید، به یار و یاور ضرورت دارند. ما حق نداریم، بنام هیچ تحلیل و اما و مگری حق نداریم بگذاریم یگانه آینده بی که در برابر این قربانیان گذاشته میشود، انتخاب در بین همان هایی باشد که در وقفه های مختلف، زنده گی نکبتبار کنونی را برای مردم ما سازمان داده اند و مسؤل آن هستند.

پامیری : آیا شما به پیروزی در انتخابات اعتماد دارید؟

خانم نفس جهید : بلی! ما همین اکنون پیروز هستیم. ما مسئله پیروزی یا شکست را در روشنایی اهدافی که برای شرکت درین انتخابات تعیین کرده ایم ارزیابی میکنیم. هدف اول اینست که مشارکت مردم را در بحث پیرامون مشکلات شان و تشخیص بهتر منافع شان بلند ببریم و به آنان کمک کنیم که چرا و چگونه تصمیم قانونی خود را بحیث شهروند، بر مبنای این منافع بگیرند. ما درین کار پیروز هستیم زیرا میتوانیم برنامه بی امید بخش، یکجا با خود مردم تهیه کنیم و آنرا به اعماق جامعه برسانیم. فراموش نکنید که ما در 34 ولایت افغانستان چنین امکانی را در دست داریم. هدف دیگر اینست که مردم برای دستیابی به دستاورد های اجتماعی و سیاسی، در وجود نهضت فراگیر سازمانی را ببینند و بسازند که از نفوذ لازم برای بسیج نیروی آنها و متحدین شان و همراهی مبارزات حق طلبانه شان بر خوردار باشد. ما درین میدان مبارزه نیز پیروز هستیم زیرا مصیبت دیده گان وطن ما در وجود نهضت فراگیر این امید برای آینده بهتر را می بینند و به صفوف آن رو میآورند

پامیری : اگر درست فهمیده باشم، شما با شرکت در انتخابات، اهداف دراز مدت رشد و سازمانیابی جنبش ترقیخواهانه را دنبال میکنید. آیا امیدی به پیروزی در انتخابات به مفهوم قرار گرفتن در بین دو کاندیدی که به دور دوم خواهند رسید نیز دارید ؟

خانم نفس جهید : کارزار انتخاباتی ما با موفقیت به پیش میرود. هر روز، صد ها هموطن ما از کابل و از دور ترین نقاط کشور با ما ملاقات میکنند و برای مبارزه مشترک، برای همبسته گی در راه نجات وطن ما از قید اسارت ملی و اجتماعی ابراز آماده گی میکنند. تیم انتخاباتی ما به رهبری داکتر منگل، هیأت اجرائیه حزب ما به رهبری شیر محمد بزرگر، بزودی برنامه وسیع ملاقات با مردم را در هر گوشه و کنار کشور به اجرا خواهند گذاشت. اما پیشبینی میشود که انتخابات جاری در فضای شفاف و عادلانه صورت نگیرد. تجربه 5 سال پیش نشان داده است که حکومت و حلقه های نزدیک به این حاکمیت که چند کاندید درین کارزار دارند، هیچ حد و مرز اخلاقی برای جعل در نتایج رأی مردم نمیشناسند. رویداد های چند ماه اخیر

نیز حاکی از آنست که آقای کرزی از هیچ وسیله بی برای به تراج بردن آرای مردم دریغ نخواهد کرد. آنچه را امروز میتوانم با اطمینان برایتان بگویم اینست که در فرجام رأی گیری، داکتر حبیب منگل در ردیف کاندیدان مطرح قرار خواهد داشت و از امید مردم ما برای آینده خوشبخت و آزاد نماینده گی خواهد کرد.

پامیری : این دموکراسی بی که در کشور ما از آن حرف میزنند، کاملاً شکلی است، واقعی نیست. فکر نمیکنید که دفاع از آن برای نهضت فراگیر مشکل آفرین باشد؟

خانم نفس جهید : هر پدیده این دنیای خاکی ما بالاخره شکلی و محتوایی دارد. دموکراسی نیز از این قاعده بیرون نیست. ما نباید در بین شکل و محتوا یکی را انتخاب کنیم و دیگری را رد کنیم، یا از انجایی که این دموکراسی منافع اقتصادی زحمتکشان را نادیده میگیرد، در برابر آن قرار بگیریم. ما حق نداریم که کودک را با آب چرکین تشت یکجا به جوی بیاندازیم. برعکس، باید کودک را که همین دموکراسی نو پاست، نگهداریم و از او مواظبت کنیم که بزرگ شود و آب چرکین را به دور اندازیم.

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان، جانبدار دموکراسی در تمامی مظاهر آن است، شروع از همین حرکتی که شهروندی را آغاز میکند، یعنی رفتن به پای صندوق های رأی دهی و گفتن همین حرف ساده که این سیاست و این شخص را میخوام، این دیگری را نمیخوام. ما این امکان بالقوه مردم را برای تأثیر گذاری بر سرنوشت سیاسی و اجتماعی وطن خویش، هر چند بالقوه است و کامل نیست، گرامی میداریم. اما میدانیم که دموکراسی چیزی نیست که یکشبه بحیث موجودی کامل و بی عیب به دنیا بیاید. مشارکت مردم در حیات سیاسی لازم است، بیداری و مبارزه مستدام آنان برای حفظ دستاورد ها لازم است و تحمیل گام های ضروری پیشرو بر نیرو های محافظه کار لازم است که این جریان را بازگشت ناپذیر سازد. به تاریخ کشورمان نگاه کنیم : زمانی که اراده سلطنتی در سال 1351 تدویر انتخابات پارلمانی دوره چهاردهم را به تعلیق درآورد و نقطه ختم بر 10 سال زنده گی پارلمان انتخابی گذاشت، مردم برای دفع تجاوز بر دموکراسی به پا نخواستند، زیرا این دموکراسی در بین مردم ریشه نداشت، بود یا نبود این دموکراسی تغییری در زنده گی آنان نمی آورد. ازینرو، ما در کنار سایر نیرو های ترقیخواه، برای نهادینه کردن دموکراسی مبارزه میکنیم. دموکرات های افغانستان باید به دور و تسلسل حکومتی که یکی پس از دیگری می آیند و سیستم سیاسی جدیدی را در کشور جاری میسازند، خاتمه بخشند. توجه شما را به این نکته جلب میکنم که در کشور ما در طی چهل سال، 6 قانون اساسی یا جانشین قانون اساسی نافذ شده اند. ما اکنون در چارچوب همین قانون اساسی، برای اصلاح همین قانون اساسی مبارزه میکنیم و هیچ تغییری را از راه جنگ، خشونت و اقدامات غیر قانونی، مجاز و مشروع نمیدانیم.

نهضت فراگیر در برابر مردم افغانستان تعهد میکند که از کاندیدش در انتخابات ریاست جمهوری گرفته، تا نماینده گانش در پارلمان و ارگانهای محلی قدرت، تا صفوف و فعالینش در جریان مبارزات اجتماعی و سیاسی در اتحادیه های کارگران، پیشه وران، دهقانان، روشنفکران و سایر حلقات جامعه مدنی، هیچ تصمیمی نخواهند گرفت و از هیچ سیاستی دفاع نخواهند کرد که دموکراسی را چه در شکل و چه در محتوای آن یک قدم به عقب ببرد. نهضت فراگیر، نیروی پیشنهاد و مبارزه برای توسعه دموکراسی و ارتقای مشارکت مردم در حیات سیاسی است.

آنچه شما دران حق به جانب هستید اینست که دموکراسی زمانی نهادینه میشود که مردم خود را از برکت آن در امنیت و محافظت بیابند و در سایه دموکراسی، خود را آزاد احساس کنند و به رفاه اجتماعی دست یابند. ما حزب تحولات اجتماعی هستیم و آنچه ما را از دیگران متمایز میسازد، صداقت و پیگیری ما در مبارزه برای عدالت اجتماعی است. ما میگوییم، بروید به میلیونها انسانی که به فقر مطلق رانده شده اند، به آنهایی که قربانی هر روزه زورمندان و شریکان آنها در دستگاه امنیتی و قضایی کشور اند و در هر لحظه زنده گی شان شاهد همدستی حکومتداران با جنایتکاران اند، از فواید دموکراسی حرف بزنید. آنگاه در خواهید یافت که شما، در افغانستان واقعی، نمیتوانید دموکرات باشید و جانبدار عدالت اجتماعی نباشید. بیش از هر وقت دیگر در وطن ما، مبارزه بخاطر عدالت و رفاه اجتماعی، مبارزه برای دموکراسی است.

پامیری : داکتر حبیب منگل، حاکمیت موجود را بی کفایت میخواند. آیا این بدان مفهوم است که شما جانبدار یک حکومت قوی هستید؟

خانم نفس جهید : باید اول به توافق برسیم که منظور از حکومت قوی چیست؟ مخالفین داخل تیم آقای کرزی، بشمول عده بی که امروز در صدد دسترسی به کرسی ریاست جمهوری اند و از وی فاصله گرفته

اند، از نخستین روز های ریاست وی، حکومتی را که او رویکار آورد، بی کفایت و ضعیف خواندند. آنها در حقیقت جانبدار یک دوره استبداد نادر خانی و حتی طالبی بودند و هستند، اما در فرجام، دموکراسی «مؤثر» را وعده میدهند. به هر حال، نقد آنان استبداد است و نسیه شان دموکراسی بی است که هیچ تضمینی برای بازگشت آن نمیتواند ارائه کنند.

اگر حکومت قوی، آنطوری که اینها میخواهند، حکومتی باشد که تفتیش عقاید سیاسی، تعقیب و آزار مخالفین و تحمیل انضباط و انقیاد را از راه حاکم ساختن فضای ترس و تسلیم جستجو میکند، ما با چنین حکومت به اصطلاح قوی، مخالف هستیم. نه تنها مخالف هستیم، بلکه از مردم افغانستان میخواهیم بیدار باشند و در برابر چنین دورنمایی مقاومت کنند. ما معتقد هستیم که بن بست سیاسی کنونی، نه ناشی از مازاد دموکراسی، بلکه ناشی از کسردموکراسی است. در وطن ما نه دموکراسی بیش از حد، بلکه دموکراسی نیم بند و محدود حاکم است.

اگر منظور از حکومت قوی، حکومتی است که تمام قدرت را در دستان یک رهبر مطلق العنان متمرکز سازد، از محلات تا وزارت های مرکزی، از سیاست خارجی تا سیاست های دفاعی، امنیتی، اقتصادی و اجتماعی، از یک دست اداره شوند، ما با چنین سیستمی مخالف هستیم. این سیستم متمرکز، با تنوع اجتماعی، فرهنگی و قومی کشور ما مطابقت ندارد. این سیستم، مردم را از مشارکت در حیات سیاسی باز میدارد. این سیستم، نماینده گان مردم را از نظارت بر امور سیاسی کشور محروم میسازد. اگر منظور از حکومت قوی، حکومتی است که توانایی طرح و تطبیق یک برنامه واقعی رشد اقتصادی و اجتماعی را داشته باشد، بتواند با کارمندان دولت و طراحان و تصمیم گیرنده گان پروژه ها نه بحیث شریک معامله بلکه بحیث مرجع سمت دهنده، کنترل کننده، پاداش دهنده و جزا دهنده برخورد کند، دسپلین کاری، روحیه خدمتگذاری و فساد ناپذیری را از خود آغاز و بر همه مسئولین تحمیل کند، با شما موافق هستیم که چنین حکومتی، مورد احترام و قوی خواهد بود. حکومت قوی یعنی حکومتی که از طریق دفاع از حاکمیت ملی، دفاع از حق زنده گی و مصئونیت افغانها و خدمتگذاری به مردم، مشروعیت خود را بدست میآورد و حفظ میکند. ما میگوییم: بلی، ما از چنین حکومتی پشتیبانی میکنیم. آقای کرزی نه میخواهد و نه میتواند چنین حکومتی را ایجاد کند، داکتر منگل هم توانایی و هم اراده ایجاد چنین حکومتی را داراست

پامیری: تقریباً تمام نامزدان انتخابات از مبارزه علیه فساد حرف میزنند. چه تضمینی وجود دارد که اگر شما در انتخابات برنده شوید، چنین حکومت فساد ستیز را ایجاد خواهید کرد؟

خانم نفس جهید: ما با سر بلندی میگوییم: بلی، ما چنین تضمین هایی داریم!

اول اینکه داکتر حبیب منگل، امروز، بحیث یک تازه وارد، در زنده گی سیاسی داخل شده است. او، داکتر راوش و من، در جریان یک معامله تجارتي، برای تقسیم غنایم یا اداره کدام ساحه نفوذ، همراه نشده ایم و برای تقسیم امتیازات در کنار هم قرار نه گرفته ایم. ما در جریان مبارزه و تلاش برای ترقی و عدالت اجتماعی، در جریان دفاع از منافع بی پناه ترین و بیوسيله ترین مردم وطن ما، سالها پیش از آنکه حرف این انتخابات مطرح شود، به زنده گی سیاسی رو آورده ایم و همگام شده ایم. این سالها، سالهای دشوار بودند اما ما و سایر دوستان ما، در صف همین زحمتکشان، در مصیبت و فاجعه، باقی ماندیم. وقتی میگوییم در صف آنها باقی ماندیم، منظورم اینست که ما این مصیبت را با آنان قسمت کردیم. نه در نقش آمر و پیشوای آنان، بلکه بحیث شریک غم شان. ما درین زمینه امتحان خود را داده ایم.

دوم، از شما دعوت میکنم که زنده گینامه داکتر منگل و همراهانش را یکبار دیگر مرور کنید. آنها در گذشته در موقعیت هایی قرار داشته اند که اگر به شیوه به دوران رسیده های امروزی عمل میکردند و ترجیح میدادند که ثروت های وطن ما در جیب شخصی خود و خانواده شان باشد تا در بیت المال، امروز، هر کدام، میلیونر می بودند. ما درین میدان نیز امتحان خود را داده ایم و سر های ما بلند است. همراهان و همزمان دیروزی ما نیز ازین امتحان سر فراز بدر شده اند. بروید، جستجو کنید، ببینید که آیا میتوانید، چه به نام آنهایی که ازین دنیا رفته اند، چه به نام آنهایی که به مهاجرت تن داده اند، چه بنام آنهایی که درینجا زنده گی میکنند، بیزنسی، حسابی در بانکی، قصری در کابل، در دویی یا در جایی دیگر پیدا کنید؟ آنهایی که امروز نیستند و آنهایی که زنده اند، انسان های پاک نفس بودند و استند، و ما درین مکتب تقوا تربیه شده ایم

سوم اینکه ما نه کاندید مستقل، بلکه عضو یک حزب سیاسی یعنی نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی

افغانستان هستیم. دستان پاک، فساد ستیزی و روح خدمتگذاری در سر لوحه تعهدات این حزب قرار دارد. ما سربازان این حزب و به اجرای سیاست های آن مکلف هستیم. ما این دسیپلین را داوطلبانه قبول کرده ایم و اینرا فراگرفته ایم که در چارچوب سیاست های حزب خود عمل کنیم و در برابر آن پاسخگو باشیم. من آرزو دارم، که آنطوری که شما میگویید، هموطنان ما هنگام انداختن رأی خود در صندوق، این سؤال را از خود بپرسند که چه کسی این تضمین را دارد و چه کسی ندارد و این را در نظر بگیرند که با رنگ سیاه نمیتوان سیاهی را از بین برد.

تا جاییکه مربوط به اقدامات عملی در جهت ریشه کن کردن فساد میشود، پلتفورم انتخاباتی داکتر منگل حاوی پیشنهادات دقیق خواهد بود و این مهم ترین تضمین ماست.

پامیری : آیا زمانیکه شما از دولتی حرف میزنید که قادر به طرح و تطبیق سیاست اقتصادی باشد، مخالفت تانرا با اقتصاد بازار آزاد نشان نمیدهد ؟

خانم نفس جهید : میخواهم از آغاز با صراحت بگویم که ما با اقتصاد بازار آزاد مخالف نیستیم. نگاهی

به صد سال گذشته کشور ما نشان میدهد که تمام حکومت ها بشمول حاکمیت سالهای 1360، اصل همزیستی بخش های مختلف اقتصادی یعنی بخش های خصوصی، دولتی، مختلط، کوپراتیوی و غیره را پذیرفته اند، منهای حکومت آقای کرزی که با این مسئله نه برخورد عملی و مطابق با شرایط کشور ما، بلکه برخوردی ایدئولوژیک و تقلید گرانه دارد. اگر بازار آزاد بدین مفهوم است که سرمایه خصوصی آزادانه بازار را ارزیابی کند و تصمیم بگیرد که در کجا میتواند سرمایه گذاری کند و که قیمت ها بر اساس عرضه و تقاضا تعیین گردند، ما در اصل نه در گذشته مخالف بازار آزاد بوده ایم و نه امروز هستیم. ما جانبدار آن هستیم که بخش خصوصی، در تلاش خود برای اشتغال آفرینی، در پاسخ به نیاز های مردم در عرصه هایی که توان سرمایه گذاری را دارد، کمک شود و مورد حمایت قرار گیرد. مشکل درینست که در کشور ما، امروز، در سال 1388، با در نظر داشت طبیعت ناسازگاری که ما داریم، این بخش خصوصی، توان سرمایه گذاری های بزرگ، آموزش متخصصین و اداره پروژه های زیربنایی را ندارد. بگیریم، بطور مثال، مسئله آبخیزی دریا های کشور ما را. در فصل فراوانی آب، هرچه کشتزار و خانه است روبیده یا نیمه ویران میشود. فصل کمبود آب، فصل کشت سوزی است. بیش از دو سوم ذخایر آبی افغانستان به هدر میرود و مردم به استفاده از ذخایر آب زیر زمینی رو می آورند و بدینوسیله، ناخواسته، زمینه را برای یک فاجعه محیط زیستی آماده میسازند. کناره های دریا ها باید استحکام یابد و ذخایر بزرگ آب ایجاد شود. اجرای این پروژه های بزرگ در حیطه امکانات بازار داخلی نیست، زیرا از یکطرف شرکت ها کوچک هستند و از جانب دیگر، این پروژه ها اکثرا بازدهی حسابدارانه کافی ندارند و صرف از دیدگاه منافع عامه قابل تحقق می باشند. حکومت، حد اقل سه راه دارد

یا دست روی دست میگذارد و هیچ کاری نمیکند، به شعار ارتقای تولید زراعتی و سطح زنده گی زارعین اکتفا میکند و با مهمان نوازی و محبت، دست مأمورین سازمانهای بین المللی کمک کننده را میفشارد و میگوید، شما پروژه خصوصی میخواهید، ما چنین پروژه یی نداریم، از کمک تان تشکر. این کاریست که حکومت فعلی در آن تخصص گرفته است.

یا این پروژه ها را به کمپنی های خارجی میسپارد که با وسایل خود، آنها را تحقق بخشند. با کارمندان و کارگران خارجی خود، با مهارت هایی که در ختم پروژه، اگر ختمی وجود داشته باشد، کشور ما را ترک میکنند. این سیاست، با منافع ملی ما سازگار نیست، زیرا اشتغال ایجاد نمیکند، مهارت حرفه یی بوجود نمی آورد و گردش سرمایه را بسوی سرمایه گذاری دوباره تأمین نمیکند

یا اینکه حکومت افغانستان، مسؤولیت خود را بدوش می گیرد، فساد را در داخل خود ریشه کن میسازد و نقش طبیعی خود را در اداره اقتصادی، انباشت مهارت های کاری، ایجاد اشتغال و پیریزی زیربنای اقتصادی ایفا میکند. چنین برخوردی برای کشور ما اجتناب ناپذیر است. چنین حکومتی، از سازمانهای بین المللی و مراجع کمک کننده میپرسد که اگر منظور ما ایجاد ثبات و امنیت سیاسی و اجتماعیست، ما در کدام مقیاس زمانی تصمیم میگیریم ؟ ما برای دسترسی به این اهداف، برنامه کوتاه مدت و میان مدت داریم یا برنامه دو صد ساله ؟ اگر این برنامه، آنطوری که شما میگویید و تکرار میکنید، بایست در طول سالهای نزدیک عملی شود، ناگزیر باید از مدل های نا مؤثر دوری گزید و تمام امکانات ما را از بازار آزاد گرفته تا سرمایه گذاری عامه بسیج کرد.

به مسئله دیگری نیز باید توجه کرد: بازار آزاد، بدون محافظت های اجتماعی قوی، بدون قانون کار عادلانه، بدون سهمگیری دولت در عرضه ضروریات اولیه مردم، اکثریت مردم ما را از بازار کار و بازار مصرف کنار زده، گروه های بزرگی از مردم و بخصوص جوانان را در حاشیه زنده گی بارور اقتصادی، حرفه یی و اجتماعی قرار داده است. دولت از حیات اقتصادی غایب است، قانون از حیات اقتصادی غایب است، ساختار های بینابینی از حیات اقتصادی غایب اند و بازار، تنها بازار، در فقدان هرگونه چارچوب قانونی، آنچه را بیارود که معمولاً در چنین شرایطی میتواند بیارود، یعنی فقر برای اکثریت و بی ثباتی برای همه.

ما جانبدار سیاستی هستیم که از تمام ثروت های مردم افغانستان برای پیشرفت و خوشبختی وطن ما استفاده کند. بازار آزاد، بلی! سیاست اجتماعی بخاطر عدالت اجتماعی، بلی! دولت اداره کننده و سهمگیرنده در پیشرفت اقتصادی، بلی!

پامیری: اما جامعه بین المللی میگوید حکومت فاسد است و توانایی به سر رسانیدن هیچ پروژه یی را ندارد. هر کسی وزیر شد، وزارت را از قوم خود و از خانواده خود پُر کرد. شما درین مورد چه میگویید؟
خانم نفس جهید: بلی، متأسفانه چنین است. کشور های خارجی، در طی هشت سال گذشته، هر گامی را که در جهت ایجاد پایه های اجتماعی برای ثبات سیاسی در افغانستان برداشته اند، اشتباه کرده اند. آنها هشت سال است که بدنبا ل متحد محلی مناسب میگردند. هر فرمولی را امتحان کرده اند، بشرطیکه منجر به منزوی ساختن و کنار زدن نیرو های ترقیخواه وطن ما شود. آنها ازین فرضیه حرکت کردند که هر که گروهی مسلح یا غیر مسلح در اختیار دارد، متنفذ است و باید در قدرت سهیم شود. آنگاه، وقتی دیدند که این سالاران، گروه های مافیایی ایجاد کردند، چور را سازمان دادند، ظلم کردند و کمک های خارجی را به یغما بردند، گفتند: اینها فاسد اند، این حکومت فاسد است. این دولت، چونکه فاسد است، نمیتواند پروژه های اقتصادی را درست مدیریت کند. ما میگوییم: فساد سرنوشتی حتمی برای وطن ما نیست. بر عکس، پیش از آمدن شما و اقتضای که متحدین محلی تان ایجاد کردند، پاک نفسی یک ارزش بزرگ ملی ما بود. رشوه ستان و فساد در بین مردم آبرو و عزت نداشت و از چشمان مردم خود را پنهان میکرد. این سیستم فساد کنونی، سیستمی وارداتی است و با ارزش ها و فرهنگ مردم ما سازگار نیست. فساد محو شدنی است. در انتخابات مداخله نکنید. آنگاه خواهید دید که چگونه نبوغ مردم افغانستان راه را برایتان نشان خواهد داد. شما میروید و با اتکا بر صد ها شبکه و ارگان تحقیقاتی، شخصی را مناسب چوکی وزارت و معینیت و بالا تر از آن و پائین تر از آن، تشخیص میدهید، مقرر میکنید و از شما میخواهید که پایه های اجتماعی حاکمیت مورد حمایت شما را توسعه دهد. او که خود هیچ پایه اجتماعی ندارد، در اعضای خانواده خود استعداد های عجیبی کشف میکند و وزارت را در اختیار آنها قرار میدهد. اشتباه در کجاست؟ درین که او خانواده خود را مقرر کرد یا درین که شما او را مقرر کردید؟ شما ازین شخص چه میخواستید؟ که روشنفکران، دموکراتها و جامعه مدنی افغانستان را به دور خود جمع کند؟ از خود نپرسیدید که چه دلیلی وجود دارد که این نیروها در اطراف همین شخص جمع شوند؟ این چرا ها پایان ندارد، همانطوری که نامعقولیت مواضع سیاسی شما پایانی ندارد.

تا جاییکه مربوط به بخش آخری سؤال شما میشود، زمانیکه ما می بینیم که آقای کرزی یا کسی از شمار وزیران و رؤسای ایشان، شخصی را اختیار دار میسازند و این شخص به فساد و چپاول دست میزند، میگوییم: این سیستم فاسد است. این شخص فاسد است. اما بیهوده و مضر است که برویم ببینیم این شخص به کدام قوم تعلق دارد و زبان مادریش کدام است. قوم فاسد و زبان فاسد وجود ندارد. اشخاص فاسد، سیستم های فاسد، بلی.

پامیری: میخواستم از شما بپرسم که در صورت پیروزی، چه برنامه یی برای زنان دارید؟
خانم نفس جهید: در لحظه یی که رئیس جمهور، برای نخستین بار شنید که زنی را به آتش کشیدند، یا زنی خودسوزی کرد، یا خودسوزانده شد و از جا برنخاست و نرفت که تا مجرم را نیافته و بدست قانون نه سپرده است، باز نگردد، مشروعیت خود را بحیث رئیس جمهور همه افغانها از دست داد و به رئیس جمهور گروه های منافع مبدل شد. ستمی که امروز بر زنان کشور ما روا میدارند، هیچ توجیه فرهنگی و سنتی ندارد و با آموزش دین مقدس اسلام در مطابقت نیست. سکوت جامعه بین المللی و درک موافقانه یی که از خود نشان میدهد، غیر قابل تحمل است.

ما در قدم اول، به زنان افغانستان میگوییم: ما بالای شما حساب میکنیم. نباید رأی شما به آنهایی برود که حقوق انسانی شما را زیر پا میکنند. ما فشار محیط را بالای شما درک میکنیم. اما بدانید که در غرفه رأی دهی غیر از خدا و شما کس دیگری حاضر نیست. نگذارید رأی شما که با آن، همه چیز را میتوانید تغییر بدهید، حیف شود. به داکتر حبیب منگل و به سایر کاندیدان ترقیخواه و دموکرات رأی بدهید. ما متعهد هستیم که برنامه‌ی خاص برای تأمین حقوق انسانی و مدنی زنان طرح کنیم و به اجرا در آوریم. اولین گام ما، پیوستن به میثاق جهانی رفع تبعیض علیه زنان خواهد بود. این اقدام، مبارزه عدالت خواهانه شما را وسعت جهانی خواهد بخشید و دولت افغانستان را به احترام حقوق شما مکلف خواهد ساخت. ما در جنب همه مؤسسات حقوقی، قضایی، اجرایی و امنیتی، شبکه نهاد های اختصاصی و مستقل تعمیل کننده حقوق زنان را ایجاد خواهیم کرد، تا هیچ ظلمی بر زنان، پوشیده نماند و مقامات در برابر اقدامات خود پاسخگو باشند. ما نهاد های سیاسی، مدنی و اجتماعی زنان را زیر حمایت مستقیم دولت قرار خواهیم داد تا همه کس، مطالبات شما را جدی بگیرد. ما به وزارت امور زنان صلاحیت وسیع اجرایی خواهیم داد و آنرا به ارگان فعال سیاستگذار مبدل خواهیم کرد. ما در چارچوب این وزارت، مرکز تحقیقات و مطالعات ویژه در مورد زنان را ایجاد خواهیم کرد. ما سیاست شجاعانه اجتماعی را برای امحای بیسواد، خدمات صحتی اجتماعی، حمایتی طفل و مادر، کاریابی و ارتقای مهارت های حرفه‌ی زنان و حمایت از خانواده های بی سرپرست، زنان و اطفال معیوب، معلول و بیجا شده، در مرکز اقدامات حکومت قرار خواهیم داد. برنامه انتخاباتی ما را بخوانید. آنگاه در خواهید یافت که ما مصمم هستیم چرخ خوشبختی مادران، خواهران و دختران خود را که از بیش از 16 سال بدینسو متوقف شده است، به حرکت درآوریم. در غیاب شما زنان، از ترقی، دموکراسی و عدالت حرفی نمیتواند در میان باشد.

پامیری: سپاسگزار از شما خانم جهد، پیروزی و بهروزی برایتان آرزو مینمایم

خانم نفس جهید: از شما هم ممنونم که زمینه را مساعد ساختید. سلام را به همه دوستان مخصوصاً به آنانیکه به فردای بهتر ایمان دارند وسیله شوید